

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202962
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621202962.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. Č., W. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v súčasnosti v Diagnostickom centre, Trstínska 7382/2, 841 06 Záhorská Bystrica, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: L. Č., W. XX.XX.XXXX, X. F., U. L. F. - V. Č.. XX, XXX XX F., štátna občianka Slovenskej republiky a otca: T. Č.I., W. XX.XX.XXXX, M. F. Z. XXXX/XX, XXX XX L., štátny občan Slovenskej republiky o nariadenie neodkladného opatrenia, takt

rozhodol:

I. n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie - ústavnú starostlivosť maloletého dieťaťa: Y. Č.Á., W. XX.XX.XXXX, v súčasnosti umiestnený v Diagnostickom centre, Trstínska 7382/2, 841 06 Záhorská Bystrica, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Sološnica 3, 906 37 Sološnica.

II. Súd u k l a d á povinnosť Diagnostickému centru Trstínska 7382/2, 841 06 Záhorská Bystrica odovzdať maloletého Y. Č., W. XX.X.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica 3, 906 37 Sološnica od 02. augusta 2021.

III. Matka L. Č., W. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého Y. Č., W. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, podľa osobitného zákona, odo dňa umiestnenia maloletého; výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na adresu Reedukačné centrum Sološnica 3, 906 37 Sološnica.

IV. Otec T. Č., W. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Y. Č., W.Q. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, podľa osobitného zákona, odo dňa umiestnenia maloletého; výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na adresu Reedukačné centrum Sološnica 3, 906 37 Sološnica.

V. Týmto uznesením s a m e n í uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/2/2021-30 zo dňa 21.01.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021 a výrok rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/71/2014-29 zo dňa 21.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/11/2015-46 zo dňa 04.03.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.03.2015 o výžive maloletého Y. Č..

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Dňa 09.07.2021 doručil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej „úrad“) Okresnému súdu Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) návrh na vydanie neodkladného oparenia maloletému Y. Č.. Návrh odôvodnil tým, že uznesením súdu č.k. 5P/2/2021-30 zo dňa 21.01.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021, bolo maloletému Y. nariadené neodkladné opatrenie - výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov od

umiestnenia maloletého v Diagnostickom centre, Trstínska 7382/2, 841 06 Záhorská Bystrica (ďalej „diagnostické centrum“).

Maloletý Y. je v diagnostickom centre umiestnený od 02.02.2021. Dôvodom umiestnenia boli dlhodobé problémy v správaní v domácom prostredí - najmä opakovaná a dlhodobá agresia voči matke a krádeže traktora. Maloletý bol v predchádzajúcich obdobiach umiestnený v LVS Čakany, opakovane hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Profesora Matulaya Kremnica, Detské oddelenie psychiatrické a v Detskej psychiatrickej liečebni, n.o., Hraň. Aktuálne v diagnostickom centre neužíva medikamentóznú liečbu a je v ambulantnej starostlivosti MUDr. P. Korcsoga, ktorý v roku 2019 odporučal umiestnenie maloletého do režimového zariadenia. Rovnaké odporúčania uvádzajú aj vyššie citované liečebne. Maloletý je emocionálne nestabilný, nezrelý, s tendenciami k výbušnosti a nezvládnutým afektom. Má problém nadviazať emocionálne rovnocenný a stabilnejší vzťah s rovesníkmi, ale k vybraným dospelým si dokáže vytvoriť citovú väzbu a reaguje pozitívne. Najsilnejšiu citovú väzbu má k sestre N. Č.I., W. XX.XX.XXXX, ktorá je umiestnená do plnoletosti v Reedukačnom centre Zlaté Moravce. Vzhľadom na opakované problémy s agresiou voči matke a problémové správanie v škole voči pravidlám, autoritám, rovesníkom a vzhľadom na odporúčania pedopsychiatrov ako i žiadosť matky o umiestnenie do reedukačného centra, diagnostické centrum odporučilo nariadenie ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Sološnica. Je predpoklad, že inštitucionálne prostredie môže pozitívne vplývať na korekciu zaužívaných neefektívnych foriem správania a formovanie adaptívnych vzorcov. Nekonfliktné prostredie s pozitívnym výchovným prístupom môže prispieť k jeho upokojeniu a zdravšiemu vývinu osobnosti. Diagnostické centrum sa domnieva, že osobnosť maloletého je formovateľná, isté pokroky v jeho sebaregulácii sú pozorovateľné už počas pobytu v diagnostickom centre. Z týchto dôvodov a na odporúčanie diagnostického centra úrad zastáva názor, že výchovný proces maloletého Y. nie je ukončený a preto žiadal, aby súd zmenil uznesenie, ktorým nariadil výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky maloletému a aby od 02.08.2021 neodkladným opatrením nariadil ústavnú starostlivosť maloletého dieťaťa. Zároveň navrhol, aby súd uložil povinnosť diagnostickému centru maloletého odovzdať do ústavnej starostlivosti a rodičov zaviazat' platením výživného.

2. Úrad k návrhu pripojil správu o maloleťom Y. vypracovanú diagnostickým centrom dňa 30.03.2021 ako aj odpoveď Reedukačného centra, 906 37 Sološnica 3 zo 16.06.2021, že súhlasí s prijatím dieťaťa do zariadenia od 02.08.2021, kde bude maloletý pokračovať v plnení povinnej školskej dochádzky.

3. Z pripojeného spisu súdu sp.zn. 5P/2/2021 mal súd preukázané nariadenie neodkladného opatrenia - výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky maloletému, najdlhšie na šesť mesiacov od umiestnenia maloletého v diagnostickom centre.

4. Podľa čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej „Zákon o rodine“) podľa ktorého, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

5. Podľa § 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p. ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta a ods. 2 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa ustanovenia § 367 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

12. Podľa § 54 ods. 1 a 2 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

19. Súd pri rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákonov a dospel k záveru, že návrh úradu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie. Okolnosťami odôvodňujúcimi naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorého účelom je bezodkladná úprava pomerov procesných strán (účastníkov konania) sú najmä skutočnosti svedčiace o ohrození, či narušení riadnej výchovy, zdravého psychického, fyzického vývinu, či výživy maloletého dieťaťa, ktoré si vyžadujú okamžitý zásah.

20. Z uznesenia súdu č.k. 5P/2/2021-30 zo dňa 21.01.2021, ale aj návrhu úradu na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd preukázané, že matka nezvládla starostlivosť o výchovu maloletého dieťaťa. Neustále sa sťažovala na jeho násilnícke správanie voči nej, prejavy tohto správania boli spočiatku len formou vyhrážok, vulgárnych slovných napádání, neskôr sa vystupňovali do fyzického útoku. Matka vyhľadala aj odbornú pomoc - psychiatra, ktorý uviedol v závere správy z vyšetrenia dieťaťa zo dňa 24.04.2019, že vzhľadom k pretrvávaniu porúch správania odporučil umiestniť maloletého v reedukačnom zariadení.

Zo správy diagnostického centra mal súd preukázané, že rodina je dlhodobo sledovaná úradom najmä pre správanie sa maloletého k matke, v školskom internáte, v škole, ale aj pre slabú socio-kultúrnu úroveň rodiny. Maloletý bol v predchádzajúcich obdobiach umiestnený a liečený v psychiatrických liečebniach, v súčasnosti lieky neužíva, je v ambulantnej starostlivosti MUDr. P. Korcsoga, ktorý už v roku 2019 odporučal umiestnenie dieťaťa do reedukačného centra. Vzhľadom na opakované problémy s agresiou voči matke a problémové správanie v škole proti pravidlám, autoritám, ale aj rovesníkom a vzhľadom na odporúčania pedopsychiatrov a tiež žiadosť matky o umiestnenie do reedukačného centra diagnostické centrum odporučilo nariadenie ústavnej starostlivosti a umiestnenie maloletého do reedukačného centra. Predpokladá, „že inštitucionálne prostredie môže pozitívne vplyvať na korekciu zaužívaných neefektívnych foriem správania a formovania adaptívnych vzorcov. Nekonfliktné prostredie s pozitívnym výchovným prístupom môže prispieť k jeho upokojeniu a zdravšiemu vývinu osobnosti, domnievame sa, že Y. osobnosť je formovateľná, isté pokroky v jeho sebaregulácii a spolupráci pozorujeme už počas jeho pobytu v DC.“

21. Súd v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 Zákona o rodine nariadil ústavnú starostlivosť maloletému dieťaťu, po uplynutí doby šiestich mesiacov v diagnostickom centre, ktorá sa bude vykonávať v zariadení uvedenom vo výroku I. tohto uznesenia od 02.08.2021.

22. V súlade s ustanovením § 81 Zákona o rodine súd súčasne uložil rodičom prispievať na výživu maloletého Michala sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa (29,87 Eur), ktoré sú povinní platiť zariadeniu, do ktorého bude maloleté dieťa umiestnené.

23. Povinnosť rodičov platiť výživné Reedukačnému centru Sološnica 3, 906 37 Sološnica vzniká od umiestnenia maloletého dieťaťa.

24. Týmto uznesením sa mení uznesenie súdu č.k. 5P/2/2021-30 tak, že po uplynutí šiestich mesiacov od umiestnenia maloletého v diagnostickom centre bude maloletý odovzdaný diagnostickým centrom do ústavnej starostlivosti reedukačného centra. Súčasne súd rozhodol aj o zmene výroku rozsudku č.k. 8P/71/2014-29 zo dňa 21.11.2014 o výžive maloletého dieťaťa, keďže naposledy bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke, otcovi bolo určené výživné. V súčasnosti vzniká vyživovacia povinnosť obojrodičom (výrok III. a IV. tohto uznesenia).

25. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že nárok na ich náhradu žiadnemu z účastníkov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Fiľakovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).